Usporedbe II

Pomoćni pridjev よう

Riječ よう (様) u japanskom je po vrsti な pridjev koji s lijeve strane opisujemo kao da je imenica. Ovisno o načinu korištenja mijenja se način na koji povezujemo opis s ostatkom rečenice.

ような - usporedba kao

Opišemo li imenicu pridjevom $\sharp \mathfrak{I}$, opis pridružen $\sharp \mathfrak{I}$ shvaćamo kao stilsku figuru usporedbe (kao). Uočimo kako sam $\sharp \mathfrak{I}$ u tom slučaju nema značenje - uloga mu je potpuno gramatička. Pogledajmo:

かお ゆうれいを見たような顔 lice kao da si vidio duha まる ボールを食べたような丸い猫 mačka okrugla kao da je pojela loptu 猫のような小さい犬 mali pas sličan mački dosl. kao mačka

Za opis gramatički gledano možemo iskoristiti bilo kakav opisni oblik, međutim pridjeve nećemo koristiti gotovo nikad. Vrlo slično, isto nećemo raditi ni u hrvatskom - nećemo reći da je nešto bilo $kao\ plavo$ - ili je plavo ili nije. Možemo naravno, reći da nam se čini da je nešto plavo, ali u tom ćemo slučaju koristiti drugu gramatiku 1 .

ように - usporedba radnje

Kao な pridjev, よう ima svoj prilog koji dobijemo prebacivši な u に. Učinivši to, opis od よう pridružujemo radnji rečenice kao što smo i mogli očekivati:

ゆうれいを見たように走った。 Potrčao je kao da je vidio duha.
ふう. せん ふく
風船を食べたように膨らんだ。 Napuhao se kao da je pojeo balon.
ねむ
猫のように眠る。 Spavati kao mačka.

Međutim, ovakva upotreba može nas prevariti. Naime, opis ように može osim usporedbe izreći i cilj ili motivaciju s kojom je radnja izvršena. U ovakvoj upotrebi, ponekad ćemo odbaciti česticu に.

いい大学に入るように勉強した。

Učio je kako bi upisao dobar faks.

めい. わく そと ま

花子ちゃんは迷惑をかけないように2外で待っていました。

Hanako je čekala vani kako ne bi smetala.

武くんは迷惑をかけるよう、中に入った。

 $Take \v{s}i \hspace{0.1cm} je \hspace{0.1cm} u \v{s}ao \hspace{0.1cm} unutra \hspace{0.1cm} kako \hspace{0.1cm} bi \hspace{0.1cm} smetao.$

 $^{^{1}\}mathrm{U}$ konkretnom slučaju, prilog + みえる - 青くみえる

ようにする - pokušaj, odluka, navika

Opisujući radnju glagola 53, izričemo nečiji pokušaj, odluku ili naviku. Razlika između tri navedene stvari potječe iz vremena u kojem govorimo, ali nerijetko i iz konteksta. Ponekad je pogotovo tanka razlika između pokušaja i odluke.

花子ちゃんは笑わないようにした。

Hanako je odlučila da se neće smijati.

武くんも笑わないようにしたが、ダメだった。

I Takeši se pokušao ne smijati, ali nije uspio.

日本に行くようにする。

Potrudit ću se da odem u Japan.

まい. しゅう じっ. か でん. わ

毎週 実家に電話をするようにしている。

Trudim se svaki tjedan nazvati doma.

ようになる - posljedica situacije

Opis pridružen glagolu なる govori nam kakva je situacija postala. Ponekad to može biti posljedica našeg djelovanja, a ponekad samo okolnosti - ali u oba slučaja zvuči kao da između nas i onoga što je do situacije dovelo postoji određena distanca.

大きくなった花子ちゃんはニンジンも食べるようになった。

Hanako, koja je narasla, počela je jesti čak i mrkve.

まわ めい. わく

大きくなった武くんは周りに迷惑をかけるようになった。

Takeši, koji je narastao, postao je na teret svojoj neposrednoj okolini.

まい. つき もど

毎月実家に戻るようになっている。

Situacija je takva da se svaki mjesec vraćam doma.

Kolokvijalna usporedba s みたい

Vrlo slično よう, riječ みたい možemo koristiti u nekima od ranije opisanih situacija s istim značenjem. Pri tome valja upamtiti da みたい može zvučati jako kolokvijalno - a posljedično i nepriklano.

じん. たいき. かい

人体は機械みたいなものです。

Ljudsko tijelo je kao stroj.

ボールを食ったみたいな姿をしている³。 Izgleda kao da je požderao loptu.

猫みたいな小さい犬

mali pas sličan mački

S istim rezultatima možemo izmijeniti な u に da bismo opisali radnju. Ipak, za razliku od ように, opis pridružen みたいに nikad nećemo asocirati s ciljem ili motivacijom.

²Koristan izraz (~ に) めいわくをかける - uzrokovati probleme (nekome).

³Koristan izraz (opis) + すがた/かっこうをしている - izgleda (opis).

Vježba

Prevedite na japanski:

- 1. Trčao je kao da mu gore noge.
- 2. Spavali su k'o zaklani.
- 3. Mačka je podigla glavu kao da je čula nešto u daljini.
- 4. Odlučio sam svaki dan malo čitati.
- 5. Progledao je zahvaljujući modernoj medicini. (vidi おかげ)